

TÖRTÉNELMI SZEMLE

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TÖRTÉNETTUDOMÁNYI
INTÉZETÉNEK ÉRTESEITŐJE
XLV. ÉVFOLYAM, 2003. 1–2. SZÁM

Szerkesztők

TÓTH ISTVÁN GYÖRGY (felelős szerkesztő),
GYÁNI GÁBOR, PÓTÓ JÁNOS, ZSOLDOS ATTILA (rovatvezetők)
VÖRÖS BOLDIZSÁR (szerkesztőségi munkatárs)

Szerkesztőbizottság

GECSÉNYI LAJOS, GLATZ FERENC (elnök),
HAJDU TIBOR, IZSÁK LAJOS, KRISTÓ GYULA,
NIEDERHAUSER EMIL, ORMOS MÁRIA,
OROSZ ISTVÁN, PÓK ATTILA, SOMOGYI ÉVA,
SZÁSZ ZOLTÁN, VIDA ISTVÁN

TARTALOMJEGYZÉK

I. FERDINÁND ÉS MAGYARORSZÁG

Ágoston Gábor: Ideológia, propaganda és politikai pragmatizmus: A Habsburg–Oszmán nagyhatalmi vetélkedés és a közép-európai konfrontáció	1
E. Kovács Péter: Ferdinánd főherceg és Magyarország (1521–1526)	25
Pálffy Géza: A magyar nemesség I. Ferdinánd bécsi udvarában	45
Kenyeres István: I. Ferdinánd magyarországi pénzügyigazgatási reformjai és bevételei	61
Bessenyei József: Ferdinánd király és a magyarországi arisztokrácia, különös tekintettel Ferdinánd pártjának kialakulására (1526–1540)	93
Oborni Teréz: A bécsi udvar tervei Erdély visszaszerzésére 1557–1563	109
Tóth István György: A katolikus megújulás ellentmondásai I. Ferdinánd uralma alatt	129
Fazekas István: Oláh Miklós reformtörekvései az esztergomi egyházmegyében 1553–1568 között	139
Varga Szabolcs: A horvát bán katonai jogkörének változása a 16. század első felében	155
Barbarics Zsuzsa: A kéziratos „Neue Zeitungok” jelentősége I. Ferdinánd korában a „Nádasdy-Zeitungok” alapján	175

2003. október 17–18-án Budapesten a Balassi Bálint Intézet és a Pécsi Tudományegyetem nemzetközi konferenciát tartott I. Ferdinánd magyar királyról és koráról. A konferenciát Ujváry Gábor és Oborni Teréz szervezte, a Habsburg-kori Kutatások Közalapítvány, az Osztrák Délkelet-Európai Intézet és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma támogatásával. A Történelmi Szemle válogatást közöl a – később német nyelvű konferenciakötetben megjelenő – előadásokból, amelyek sok vonatkozásban módosítják a korról kialakult eddigi képet. Megköszönjük Oborni Teréz közreműködését e számunk összeállításában.